

Lausunnon antaminen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle / Alajärvi-Hikiä voimajohtohanke, YVA-selostus / Fingrid Oyj

Valja 19.01.2023 § 6
726/00.04.00/2022

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Piia Koski, p. 0400 243 351.

Keski-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on varannut tilaisuuden ympäristönsuojeluviranomaiselle lausunnon antamista varten ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Fingrid Oyj:n voimajohtohanketta välillä Alajärvi-Hikiä. YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämät Natura-arvioinnit. Natura-arviointien tulokset on esitetty osana YVA-selostusta.

YVA-selostusja kuulutus ovat nähtävillä verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivulla www.ymparisto.fi/alajarvihikiavoimajohtoYVA.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan uutta Alajärven ja Hausjärven Hikiän välistä 400 kV + 110 kV voimajohtoyhteyttä. Lähtökohtana on kantaverkon nykyisten, purettavien voimajohtoreittien ja johtoalueiden hyödyntäminen. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Alajärven, Soinin, Ähtärin, Saarijärven, Multian, Keuruun, Petäjäveden, Jämsän, Kuhmoisten, Padasjoen, Hämeenlinnan, Janakkalan ja Hausjärven kuntien alueille. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 272-276 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Hanke tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun sähkönsiirto kasvaa.

Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot arviointiohjelmavaiheessa Jämsän alueella olivat:

Petäjäveden ja Jämsän sähköasemien välillä uusi voimajohto sijoittuu nykyisen voimajohdon paikalle, nykyisen 400 kV voimajohdon länsipuolelle, jolloin uutta johtoaluetta muodostuu noin kahdeksan metriä länsipuolelle. Osuudella tarkastellaan myös perusratkaisusta poikkeavia vaihtoehto- ja siirtokohtia. Nämä ovat luonnonsuojelullisista syistä tarkasteltavat Itäahon/Rajasuon alueella sijaitsevat vaihtoehdot, asutuksen huomioimiseksi tarkasteltavat Mutkalan ja Palovuoren vaihtoehdot sekä teknisistä ja luonnonsuojelullisista syistä tarkasteltavat Lamminsaaren ja Niinimäen vaihtoehdot. Jämsän ja Toivilan sähköasemien välillä uusi voimajohto on sijoitettava nykyisten voimajohtojen rinnalle, jolloin johtoalue levenee länsipuolelle noin 36 metriä.

Arviointiohjelmaan nähden YVA-selostuksessa on esitetty seuraavat muutokset Jämsän alueella:

Petäjävesi-Jämsä	
------------------	--

Lamminsaari	Lamminsaaren läntistä reittivaihtoehtoa muokattiin ympäristöllisten tekijöiden perusteella.
Niinimäki	Niinimäen-Simolankorven läntistä reittivaihtoehtoa muokattiin ympäristöllisten tekijöiden perusteella liito-oravan elinympäristön sekä lajin kulkuyhteydet paremmin huomioiviksi.
Jämsä-Toivila	ei muutoksia
Toivila-Hikiä	
Jämsän ravirata	Raviradan ohittavaa läntistä reittivaihtoehtoa muokattiin alueen toimintojen ja maanomistajapalautteen perusteella.
Alhojärvi	Voimajohtoreittiä muokattiin maanomistajapalautteen perusteella.
Ahola	Voimajohtoreitti palautettiin nykyisen johtoreitin paikalle maanomistajapalautteen perusteella.
Linjamaa	Voimajohtoreitin sijoittelua muutettiin asutuksen paremmin huomioivaksi.
Hassi	Voimajohtoreitin sijoittelua muutettiin siten, ettei Pälämän Jokilahden ja Hassinkosken yksityisen maan luonnonsuojelualueelle muodostu uutta johtoaluetta.

Arviointiselostusvaiheessa on laadittu luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukaiset Natura-arvioinnit Hallinmäen ja Isojärven-Arvajanreitin Natura-alueille, jotka sijaitsevat Jämsässä.

Hallinmäen Natura-arvioinnissa todetaan, että nykyinen johtoalue kattaa 13,5 hehtaaria Natura-alueesta (6,4 % osuus Natura-alueen kokonaispinta-alasta). Itäisessä johtoreittivaihtoehdossa (E-F) uutta johtoaluetta tulee 1,4 hehtaaria lisää. Viimeksi Natura-alueen luontoarvoja heikennettiin, kun itäinen Toivila-Vihtavuori 400 kilovoltin voimajohto rakennettiin 2000-luvulla Jämsä-Petäjävesi 220 kilovoltin voimajohton rinnalle.

Hankkeen vaikutukset itäisessä johtoreittivaihtoehdossa Natura-alueen suojeluperusteena olevalle luontotyypille boreaaliset luonnonmetsät arvioidaan olevan merkittävyydeltään kohtalainen. Puustoiset suot sekä pikkujoet ja purot- luontotyypeillä hankkeen vaikutukset arvioidaan olevan vähäinen. Yhteisvaikutusten merkittävyys alueen eheydelle on kohtalainen. Vaihtoehdon toteuttaminen ei tuota Natura-alueen eheyteen luonnonsuojelulain 49 §:n 1 mom. kiellettyjä vaikutuksia.

Kun toteutetaan Itäaho/Rajasuon läntinen (E-F1) vaihtoehto, ei merkittäviä vaikutuksia muodostu Natura-alueen suojelualueille. Samalla Jämsä-Petäjävesi 220 kilovoltin voimajohton nykyinen johtoalue voidaan osittain palauttaa metsäksi, koska vapautuva maapohja tullaan suojelemaan luonnonsuojelulain nojalla. Tämä vähentää reunavaikutusta Natura-alueella.

Isojärvi-Arvajanreitin Natura-arvioinnissa todetaan, että Liivelahden ylittävän reitin osalta ja kummassakin Kurjennoron reittivaihtoehdossa (K-L ja K-L2) Natura-alueen rakenne ja toiminta säilyvät pitkällä aikavälillä elinkelpoisina, eikä hanke vaikuta merkittävän kielteisesti kyseisen alueen eheyteen ja suojelutavoitteeseen. Suojelun olennaiset arvot ja ekologinen toimintakyky säilyvät. Näiden vaihtoehtojen toteuttaminen ei tuota Natura-alueen eheyteen luonnonsuojelulain 49 § 1 mom. kiellettyjä vaikutuksia.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 29

Ehdotus

Ympäristöpäällikkö Piia Koski

Valvontajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Voimajohtoreitin läheisyyteen ja johtoalueelle sijoittuu loma-asuntoja ja vakituisia asuinkiinteistöjä. Voimajohto tulee sijoittaa siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa vakinaiselle- ja loma-asutukselle. Alueille, joille on suunniteltu siirtoja tai kiertovaihtoehtoja, tulee valita vaihtoehto, joka aiheuttaa vähiten haittoja asutukselle. Hallinmäen Natura-alueella tulee toteuttaa Itäaho/Rajasuon läntinen (E-F1) vaihtoehto, josta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluarvoille.

Hankkeella arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia Lahdenperä-Jämsä ratahankkeen kanssa. Voimajohto ja radan risteysalue sijoittuu Alhojärven valtakunnallisesti arvokkaalle viljelymaisemalle ja yhdessä rata ja voimajohto muodostavat entistä voimakkaamman elementin maisemaan. Muutosta pidetään kohtalaisena ja vaikutuskohdetta merkittävänä, joten yhteisvaikutukset arvioidaan risteysalueen ympäristössä merkittäviksi, koko maisema-alueen osalta kohtalaisiksi. Risteysalueen ympäristön muutokset tulee pyrkiä huomioimaan jatkosuunnittelussa ja pyrkiä siihen, että vaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.